

**Havel &
Holásek**
advokátní kancelář

Šikanózní insolvenční návrhy

Mgr. Dušan Sedláček
JUDr. Ing. Ivan Barabáš

8. prosince 2010

Úvodní shrnutí prezentace

1. Šikanózní insolvenční návrh
2. Zahájení insolvenčního řízení (srovnání různých právních úprav)
3. Statistické údaje o insolvenčních řízeních
4. Účinky (šikanózního) insolvenčního návrhu
5. Příklady šikanózních insolvenčních návrhů
6. Doporučený postup v případě šikanózního návrhu
7. Procesní obrana
8. Žaloba na náhradu škody
9. Připravovaná změna insolvenčního zákona
10. Závěr, diskuze

1. Šikanózní insolvenční návrh

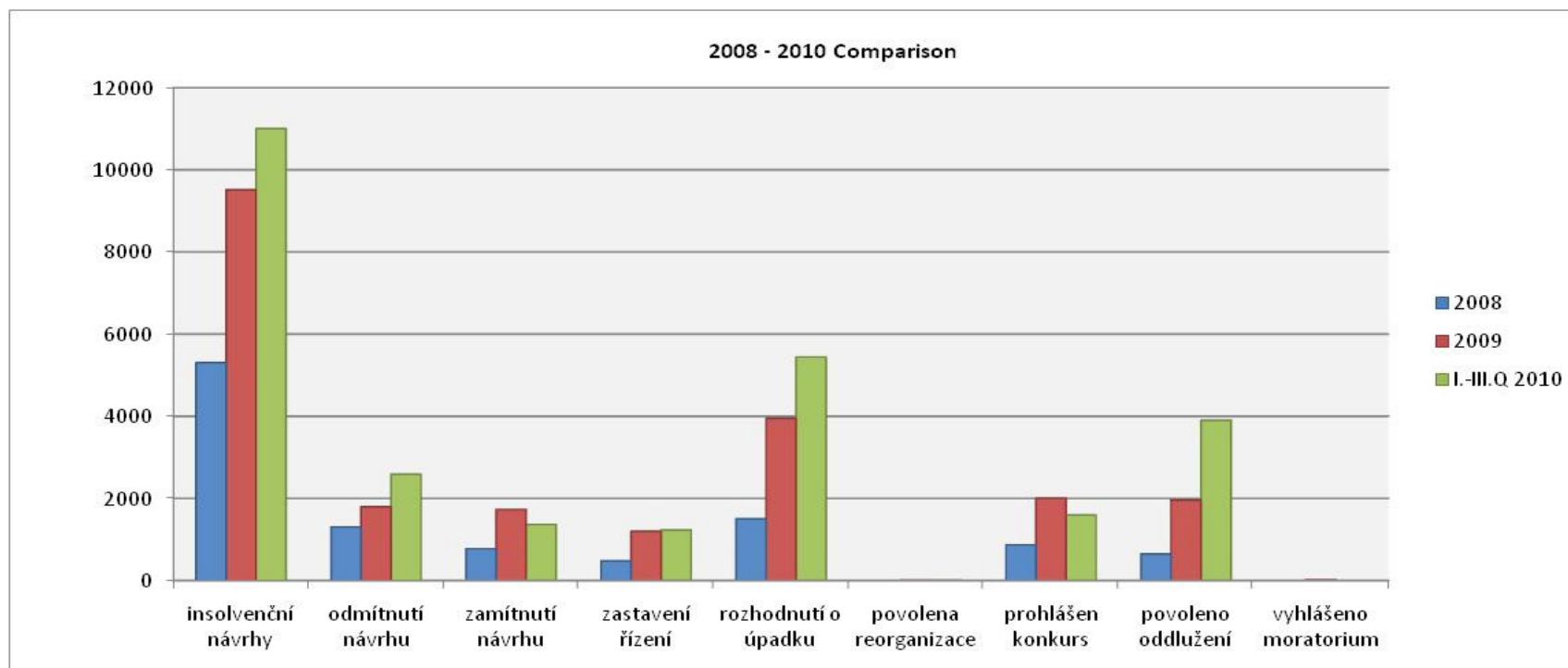
- **Nejedná se o zákonný termín, nejasné vymezení**
 - dlužník není v úpadku
 - věřitel zneužívá účinků zahájení insolvenčního řízení, aby přiměl dlužníka k určitému jednání, zejména k úhradě sporné pohledávky
 - někdy pouze poškozující záměr (konkurence atd.)
- **Šikanózní insolvenční návrhy** narušují účel úpadkového práva, kterým je uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku (společensky optimální způsob uspokojení konkurujících si pohledávek)

2. Zahájení insolvenčního řízení (srovnání různých právních úprav)

- Různé právní úpravy v různé míře regulují nebezpečí šikanózních insolvenčních návrhů, zejména v návaznosti na zahájení insolvenčního řízení
- Zahájení insolvenčního řízení podle zákona o konkursu a vyrovnání
 - princip diskrétnosti řízení o návrhu na prohlášení konkursu
- Zahájení insolvenčního řízení podle slovenského zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii
 - podmínka vykonatelnosti nebo písemného uznání pohledávek a písemné výzvy k zaplacení. (§ 11 odst. 3 uvedeného zákona)
- Zahájení insolvenčního řízení podle insolvenčního zákona
 - úředně ověřený podpis na insolvenčním návrhu (změněno novelou, v původním textu zákona nebylo)
 - princip publicity

3. Statistické údaje o insolvenčních řízeních*)

	insolvenční návrhy	odmítnutí návrhu	zamítnutí návrhu	zastavení řízení	rozhodnutí o úpadku	povolena reorganizace	prohlášen konkurs	povoleno oddlužení	vyhlášeno moratorium
2008	5306	1305	775	476	1501	6	868	648	5
2009	9514	1799	1732	1198	3950	14	2004	1962	16
I.-III.Q 2010	11009	2591	1367	1232	5443	15	1597	3900	6
CELKEM	25829	5695	3874	2906	10894	35	4469	6510	27

*) Zdroj: <http://www.insolvencizakon.cz/insolvenzni-spravci-odborna-verejnost/statistiky.html> (2008 a 2009) a údaje z interní databáze HH (2010)

4. Účinky (šikanózního) insolvenčního návrhu

- **Insolvenční návrh je zveřejněn** v insolvenčním rejstříku do dvou hodin od podání
- **Omezení nakládání s majetkovou podstatou** (§ 111 odst. 1 IZ)
- **Nelze zřídit zajištění** [§ 109 odst. 1 písm. b) IZ]
- **Další účinky podle zvláštních zákonů**
 - žádost o osvobození od spotřební daně podle § 13 odst. 6 zákona o spotřebních daních
 - veřejné zakázky - nesplněním kvalifikačních předpokladů podle zákona o veřejných zakázkách však je, až když bylo rozhodnuto o úpadku, pouhé zahájení insolvenčního řízení nepostačuje [§ 53 odst. 1 písm. d) tohoto zákona]
 - smluvní závazky (např. úvěrové smlouvy a případy jejich porušení)

5. Příklady šikanózních insolvenčních návrhů

- **Typicky využívány v sektorech**, které stojí na dlouhodobých a opakujících se vztazích, kde hrozí riziko sporů
- **Nejčastější v oboru stavebnictví**
 - insolvenční návrhy na společnosti GEOSAN GROUP, a.s. (tři návrhy), STRABAG a.s. (dva návrhy), HOCHTIEF, s.r.o. (čtyři návrhy), OHL ŽS, a.s. (dva návrhy)
- **Častým cílem jsou známé společnosti**, kde hrozí reputační riziko
- **Nástroj tlaku na dlužníka** v rámci řešení mimoinsolvenčních sporů

6. Doporučený postup v případě šikanózního insolvenčního návrhu

- **Monitoring insolvenčního rejstříku**
 - včasná identifikace návrhu, vědět o problému dříve než obchodní partneři
- **Komunikace s obchodními partnery a veřejností**
 - rychlost a transparentnost
 - dodatečné zajištění dodavatelům, trvat na platební morálce odběratelů, potvrzení od obchodních partnerů (kvitance, potvrzení o bezdlužnosti)
 - inzeráty, veřejná oznámení
- **Komunikace s insolvenčním soudem**
 - rychlost, odbornost, důkazy
- **Komunikace s navrhovatelem**
 - zpětvzetí návrhu, náhrada škody

7. Procesní obrana

- **vyjádření dlužníka**
 - neosvědčení pohledávky
 - platební nevůle vs. neschopnost
 - absence plurality věřitelů
 - „umělá“ pluralita věřitelů
 - druhotná platební neschopnost
- **procesní rychlost**
 - přezkoumání náležitostí návrhu (odmítnutí ve lhůtě 7 dnů - § 128 odst. 1 IZ)
 - žádost na soud, aby rozhodl bez jednání

7. Procesní obrana

- **předběžné opatření, kterým soud vyloučí účinky podle § 111 IZ**
- **zamítnutí návrhu podle § 143 odst. 1 IZ**
 - lze i bez jednání (§ 133 odst. 1 IZ), pokud je zřejmé, že sporné skutečnosti nebude možné osvědčit pouze listinami a insolvenční soud by nahrazoval sporné řízení (rozhodnutí KSUL 45 INS 3773/2009, 1 VSPH 639/2009-A-50, dlužník Milan Komosný)
- **výmaz informace o insolvenčním řízení z rejstříků**
 - výmaz informace o zahájeném řízení z obchodního rejstříku
 - výmaz informace o ukončeném řízení z insolvenčního rejstříku

8. Žaloba na náhradu škody

- **právo na náhradu škody, kterou dlužník nebo jeho věřitel utrpěl v důsledku insolvenčního řízení (§ 147 IZ)**
 - pokud řízení bylo zastaveno, návrh odmítnut nebo zamítnut
 - neplatí, pokud byla dlužná pohledávka uhrazena
- pokud je insolvenčním navrhovatelem právnická osoba, ručí za splnění náhrady škody členové jejího statutárního orgánu
 - problém při postoupení pohledávky a změně účastenství v řízení
- možno požadovat jak vzniklou škodu, tak i jinou újmu (**zásah do dobré pověsti**), eventuálně i žaloba z nekalé soutěže či trestní postih v nejzávažnějších případech
- **prekluzivní lhůta 3 měsíců od doručení rozhodnutí (dlužník) nebo od zveřejnění rozhodnutí (věřitel)**

9. Připravovaná změna insolvenčního zákona

- **Ministerstvo spravedlnosti připravuje novelu**, která by měla riziko šikanózních insolvenčních návrhů omezit (složení jistoty atd).
- **základní pilíře nové úpravy**
 - soudní poplatek za věřitelský návrh 5 000Kč
 - možnost odmítnout insolvenční návrh pro zjevnou nedůvodnost
 - pokuta za zjevně nedůvodný návrh
 - složení paušální částky na náhradu škody
 - předběžné opatření k vyloučení účinků zahájeného řízení
 - jistota na náhradu škody
 - zjemnění formulace textu zveřejňování vyhlášek
- **součástí balíčku novelizací pro rok 2012**

Q&A

**Havel &
Holásek**
advokátní kancelář

Děkujeme za pozornost

**Mgr. Dušan Sedláček
JUDr. Ing. Ivan Barabáš**

**HAVEL & HOLÁSEK s.r.o.,
advokátní kancelář**

Týn 1049/3, 110 00 **Praha 1**
Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980
office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

Zámecká 20, 702 00
Ostrava
Tel.: +420 596 110 300
Fax: +420 596 110 420

Hilleho 1843/6, 602 00
Brno
Tel.: 545 423 420
Fax: 545 423 421

Apollo Business Center II.
Prievozská 2/A, 821 09
Bratislava
office@havelholasek.sk
www.havelholasek.sk